

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA



The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 50. — ŠTEV. 50.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 2, 1935. — SOBOTA, 2. MARCA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

GLASOVANJE GLEDE STAVKE V AVTNI INDUSTRIJI

PREDSEDNIKOVA PREDLOGA ZA POMOČ IN DOBAVO DELA JE DOSPELA NA MRTVO TOČKO

Tajno glasovanje se je vršilo med članstvom 176 lokalnih unij. — V šestih predilnicah so delavci odložili delo. — Senatorji dobivajo na kupe pisem in brzojavk. — Harry L. Hopkins je opozoril trgovski svet. — Predsednik ni hotel o predlogi ničesar izjaviti.

Senat in poslanska zbornica sta še vedno pod vtisom razsodbe, ki jo je podal zvezni sodnik Niels v procesu proti Weirton Steel Company.

Prihodnji teden se bodo vršila javna zaslišanja o Connery-Wagnerjevi predlogi, ki je naperjena proti kompanjskim unijam.

Iz raznih delov dežele prihajajo poročila o pretekih stavkah.

Narodna oblast združenih avtnih delavcev je odredila tajno glasovanje glede stavke. Glasovanje se je vršilo v 176 lokalnih unijah avtne industrije. Kako je izpadlo, se zaenkrat še ne ve.

V La Grange, Ga., so zastavljali delavci v šestih predilnicah. Vsega skupaj stavka nad tri tisoč moč.

WASHINGTON, D. C., 1. marca. — Vsi javni in tajni poskusi, da bi se razjasnil položaj, ki ga je povzročil McCarranov amendment, so se izjalovili.

Vladni program, tigajoč se štirih milijard dolarjev za pomoč in dobavo dela nezaposlenim, je do spel na mrtvo točko.

Senat je preplavila cela povodenj pisem in brzojavk, ki jih pošiljajo volivci v zadevi McCarranovega amendmента. Posebno ogorčenje je opaziti proti tistim demokratskim senatorjem, ki so glasovali za amendment.

Danes so bili pri predsedniku Rooseveltu časniški poročevalci. Z njimi je razpravljaj o vsakdanjih zadevah. Vladnega predloga ni niti z besedo omenil.

Pristaši administracije pravijo, da sta se dva demokrata, ki sta glasovala za McCarranov amendment, premislila in sta zavzela predsednikovo stališče.

Senator Borah iz Idaho pravi, da to ni resnica.

Demokratski senator Glass iz Virginije, načelnik apropiacijskega odseka, je za to, da se takoj dovolj tisoč osemsto milijonov dolarjev za direktno pomoč nezaposlenim. Glede dobave dela naj bi se razpravljalo pozneje.

V ponedeljek se bodo začela pred posebnim odsekom poslanske zbornice zaslišanja glede veteranskega bonusa. Neki ugledni demokrat je rekel: — Zelel bi, da bi bila ta kočljiva zadeva čimprej poravnana senatu.

Odkrito je priznal, da je večina v zbornici zato, da se plača veteranom bonus pred določenim časom. Kongresnik Patman zahteva, naj vlada natisne toliko novega denarja, kolikor ga je treba za plačanje bonusa, dočim Ameriška legija ne omejuje, na kakšen način naj se dobi potreben denar.

Zvezna reliefna administracija je obvestila države Minnesota, Idaho, in Washington, da jim je more nakazati nobene podpore za nezaposlene, dokler same ne spravijo skupaj gotove vsote.

Države Ohio, New Jersey, North Dakota in Wyoming so dobile le polovico, kolikor so zahtevale za mesec marc.

CHICAGO, Ill., 1. marca. — Pred člani tukajšnje trgovske zbornice je govoril zvezni reliefni administrator Harry Hopkins ter rekel med drugim:

— Nezaposleni so vajeni reliefa in se zanašajo nanj. Prej ko mogoče jim je treba preskrbeti delo. Ako sedaj ne potrošimo v to svrhu štirih milijard, bomo morali v doglednem času potrošiti dvakrat po štiri milijarde.

V Jugoslaviji ne bo svobodnih volitev

SIR SIMON V FRANCIJI

Z Lavalom je razpravljaj o svojem potovanju v Berlin. — V Moskvo najbrže ne bo šel.

Pariz, Francija, 1. marca. — Angleški zunanji minister Sir John Simon je prišel v Pariz, da pod pokroviteljstvom lista "Temps" predava o angleški parlamentarni vladi. Pri prihod v Pariz je imel priložnost eno uro govoriti s francoskim zunanjim ministrom Pierre Lavalom.

Njegovo predavanje pa ni bila navadna zadeva, temveč sestanek najodličnejših dostojanstvenikov in državnikov. Sestanku je predsedoval ministrski predsednik Pierre-Etienne Flandin in navzoči so bili zunanji minister Pierre Laval in vsi ostali ministri, kakor tudi tuji diplomati, mnogo poslancev in profesorjev, Sir Simon je govoril v francoskem jeziku.

Pri sestanku Sir Simona in zunanjega ministra Lavala se je pokazalo, da vlada med Anglijo in Francijo popolno soglasje. Tako bo Simon v Berlinu zastopal skupno mnenje Anglije in Francije. Simon in Laval sta tudi razpravljala o vzhodni evropski zvezi, katero je zamislil ruski zunanji komisar Maksim Litvinov. Pozneje je o tem razpravljaj minister Laval tudi z ruskim poslanikom. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je ruska vlada mnenja, da sedaj še ni pravi čas, da bi Sir Simon obiskal Moskvo. Do sedaj pa iz Moskve še ni prišlo nikako povabilo na Sir Simona.

V Berlinu bo Sir Simon razpravljaj s Hitlerjem o zračni zvezi, o vzhodni evropski zvezi in o podonavskem paktu. Ravno tako bo tudi Simon skušal pregovoriti Hitlerja, da se Nemčija zopet vrne v Ligo narodov. V tem oziru popolnoma soglasata angleška in francoska vlada. Tako Sir Simon kot Laval sta pripravljena dati Nemčiji največje koncesije, da se nemško javno mnenje odvrne od naziranja, da je Nemčija preveč zapostavljena. S tem bo mogoče pridobiti Nemčijo za vzhodno evropsko zvezo. Pozneje bo najbrže šel v Berlin tudi Laval ter upa, da bo marsikaj dosegel, ker je imel velik uspeh tudi v Rimu, pri vsem tem, da je bil med Parizom in Rimom dolgoleten spor.

DEŽ USTAVIL INFLUENCO

Madrid, Španija, 1. marca. Deževje je vstavilo epidemijo influence, na kateri je zbolelo 70 odstotkov prebivalcev Madrida, ki ima 800,000 prebivalcev. Sedaj je bolnih samo okoli 35 odstotkov prebivalstva. Zdravniki pravijo, da je mrzlo in suho vreme pospeševalo razširjati bolezen.

SAARSKA PROSLAVA NA DUNAJU

Dijaki so priredili velike demonstracije. — Peli so "Deutschland ueber Alles." — 300 dijakov aretiranih.

Dunaj, Avstrija, 1. marca. — Dijaki dunajskega vseučilišča so priredili veliko proslavo o-svobojenja Posaarja, kar je bilo proti vladni odredbi. Vlada je namreč prepovedala vsako obhajanje proslave vrnitve Saara Nemčiji ter je zagrozila vsem vseučiliščnim dijakom, ki bi se pregrešili proti tej odredbi, z zaporem in izključitvijo z vseučilišča. Vkljub tej odredbi so nekateri dijaki sklenili, da proslavijo vrnitev Saara v vseučiliški palači. Zbrali so se v anatomskem oddelku vseučilišča, kjer so imeli govor in so peli "Deutschland ueber Alles".

O tem je bila obveščena policija, ki je takoj bila v velikem številu na mestu. Policisti so obkolili vseučilišče, višji policijski uradniki pa so vdrli v palačo. Vsi navzoči dijaki in dijakinje, ki jih je bilo okoli 300, so bili aretirani ter so bili odpeljani v različne dunajske zapore.

Narodni socialisti v Linču so vladno izjavo na svoj način "zanikali". Pred nekaj dnevi je namreč vlada naznanila, da so narodni socialisti Gorenje Avstrije prostovoljno razpustili svojo organizacijo in izjavili, da se bodo ravnali po policijskih odredbah. Namen tega koraka je bil priklopiti se Schuschniggovi domovinski fronti.

Linški narodni socialisti so po celem mestu in skoro po vseh hišah razdelili listke, v katerih zavračajo vladno trditve. Da dokažejo, da je vlada povedala laž, bodo svojo propagando od sedaj naprej še znatno povečali.

NAROČIL VESEL POGREB

Bohemia, N. Y., 1. marca. — Vsakdo v češki naselbini v Bohemiji je bil vesel in imel svojo zabavo ob priliki pogreba Jos. Slabihouda, ki je, predno si je s plinom vzel življenje, določil, da se naj vsi njegovi rojaki pri njegovem pogrebu in po pogrebu zabavajo na njegove stroške.

Predno je vzel plin, je napisal svoji ženi pismo, da naj naroči godbo, ki naj igra samo vesele koračnice in valčke. Po njegovem naročilu je godba igrala nekaj arij iz Smetanove opere "Prodana nevesta" ter "Hej, Slovani".

Po pogrebu pa so se godci in njegovi prijatelji zbrali v Central Hotel, kjer so se zabavali in plesali.

McDONALD BO ODPSTOPIL?

Sel bo, ako se mu iz kakega razloga bo zdelo potrebno. — In pravi, da je takih vzrokov dovolj.

Doncaster, Anglija, 28. feb. Ministrski predsednik Ramsey MacDonald je na javnem zborovanju v Doncastru rekel, da je pripravljen odložiti svoj urad, kakorhitro bi to zahteval položaj, ali pa ko bi njegovi kabinetni tovariši to želeli. Daje je rekel:

"Kar se mene tiče, sem v tem uradu, ker to odgovarja željam mojih tovarišev. Ako bi kdaj prišli do preričanja, da je bilo moje službeno delo predrago plačano, ali pa, ako bi vsled tega ali drugega vzroka — in takih vzrokov je, žal, mnogo — ne bil več v stanu z vsjo močjo voditi krmila, tedaj mi ni treba nikogar vprašati za svet, temveč bom natančno vedel, kaj mi narekuje dolžnost".

MacDonald je sporočil, da se vlada sedaj peča s preiskavo špekulacijskega škandala, ki že nekaj časa omadežuje finančni ugled dežele in škoduje narodnemu kreditu.

Ta pripomba se nanaša na propad treh velikih trdk za prodajo popra.

ARGENTINA SE ZAVZEMA ZA PARAGVAJ

Benos Aires, Argentina, 28. februarja. — Argentina bo nasprotovala vsakemu kazenskem postopanju Lige narodov proti Paragvaju. Argentina bo tudi zahtevala, da Liga dožene, kdo je kriv za vojno v Gran Chaco, ali Bolivija, ali Paragvaj.

To stališče Argentine je pojasnil zunanji minister Carlos Saavedra Lemas.

Argentina ne bo privolila, da bi bilo tujim državam prepovedano Paragvaju prodajati orožje in municijo, kakor je sklenil svet Lige narodov. Poleg tega zahteva Argentina, da imajo v Ligi narodov enako pravico ravno tako majhne, kakor velike države. Iz tega razloga je tudi Argentina pred 14 leti izstopila iz Lige narodov in je zopet vstopila pred dvema letoma.

VELIKA KRIZA NA KUBI

Havana, Kuba, 28. febr. — Vsled odstopa petera ministra v kabinetu predsednika Carlosa Mendieta, delavskega ministra Rogelio Pina, so voditelji šolske stavke razpravljali o nadaljnjih načrtih za strmo glavljenje predsednika Mendieta in njegove vlade.

Pozno ponoči je poveljnik kubanske armade col. Fulgencio Batista pozval vse polkovne poveljnike na posvetovanje v vojaško taborišče Columbia. Razlog za to posvetovanje ni bil objavljen, toda mora biti velike važnosti.

ČLANI OPOZICIJE NIMAJO PROSTORA V MINISTRSTVU

BEOGRAD, Jugoslavija, 1. marca. — Vse upanje, da bodo nove volitve v Jugoslaviji predstavljale voljo jugoslovanskega naroda, je poteptala v tla izjava vladne stranke. Iz te izjave je razvidno, da noben kandidat stranke opozicije, kateri načeljuje dr. Vladko Maček, pod nobenim pogojem ne bo prišel v vlado.

ARKTIČNA ODISEJA JE KONČANA

Mlad mož je bil najden napol zmurnjen. — Živel je ob zmurnjenih ribah in je pri tem filmal.

Sarcoux Mo., 1. marca. — Mala vas Sarcoux, ki šteje komaj 1000 duš, je naenkrat postala slavna, ko je prišlo poročilo, da je eden njenih sinov prehodil divje pokrajine visokega severa ter je s tem izvršil čin, ki je edin v zgodovini polarnih krajev.

Ime tega mladega junaka je Dave Irwin, ki je zašel v najsevernejše kraje, kamor celo Eskimi le redko prihajajo. Veselje po pustolovščini in želja, da najde dober fotografski material, je 24 let starega Irwina gnala na sever. Nekaj mesecev je izgnil brez vsakega sledu. In šele sedaj prihaja njegov SOS iz arktične pokrajine.

Irwin je prišel do Baker Lake Post v severozapadnem teritoriju Kanade. Daleč okrog ni nikake človeške naselbine. Do sedaj pa se mu še ni posrečilo stopiti v zvezo s kako kanadsko policijsko postajo.

Značilno za mladega Irwina je, da se je napolnil v te severne kraje samo v želji, da more prinesiti domov fotografije divjih severnih pokrajin. Pri vsem tem pa ni v službi nikake filmske družbe. Samo prostovolja in veselje do fotografiranja ga je gnalo v ledene puščave in s seboj je vzel samo vijolino in fotografski aparat.

Pred dvema letoma je Irwin po svernih arktičnih krajih Amerike gnal čredo severnih jelenov. Tedaj je Irwin ostal v arktičnih krajih ter je s sankami, z aparatom in vijolino na hrbtu, potoval po divjih krajih. Njegova odiseja pa je sedaj končana: najden je bil napol zmurnjen in sestradan, kajti zmurnjenih rib dolgo časa ni mogel več uživati, pa pri vsem tem je rekel: "Nekaj filmov primitivnih Eskimov pa se mi je izvrstno posrečilo."

bil objavljen, toda mora biti velike važnosti.

Vozniki busov v Havani so zastavljali in železniški uslužbenci so glasovali za stavko.

Edino vprašanje je, ako bo Jeftičeva vlada našla kak izgovor, da prepove kandidaturu kandidatov opozicije in stopi v stopinje pokojnega kralja Aleksandra ter razglasi vojaško diktaturo pod generalom Perom Živkovićem, ki je sedaj vojni minister.

Regent princ Pavel želi, da bi imela Jugoslavija pravične volitve, toda z ozirom na odločnost večine vladnih voditeljev, da se drže svojih mest za vsako ceno in ker to večino podpirata tudi ostala dva regenta, je dvomljivo, da bi dobra volja prince Pavla pri tem kaj zalegala.

SABOTAŽA NA POSTOVEM AEROPLANU

Na svojem poletu z zapada na vzhod je moral Post pristati. — V njegov motor so bili natroseni železni opilki.

Newark, N. J., 1. marca. — Sloviti svetovni letalec Wiley Post, ki je v substratosferi skušal poleteti iz Californije v Newark, je bil prisiljen komaj 50 minut po odhodu pristati v californijski puščavi. Po svojem prihodu v Newark je Post povedal, da je po pregledovanju areoplana dognal, da mu je nekdo v motor natrosil železne opilke.

Najprej je mislil, da se je pokvarila oljna napeljava, pozneje pa se je prepričal, da so železni drobeci v olju povzročili, da se mu je motor preveč razgrel. Ta atentat na njegov aeroplan bi mogel imeti mnogo hujše posledice in Post je to označil kot "najnižkotnejši čin, ki je bil kdaj izvršen kakemu letalcu".

Post ni hotel povedati, koga sumi tega zločina ter je rekel, da ga bolj zanima, zakaj je bila narejena ta sabotaža.

Los Angeles, Cal., 1. marca. V motorju Postovega aeroplana "Winie Mae" je bila najdena velika množina železnih drobcev, ki niso mogli priti slučajno v olje. Olje je pozneje kemično analiziral v laboratoriju Arthur R. Maas v Los Angeles.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 7-3576

ZMAGA WEIRTON STEEL COMPANY

V Wilmington, Del., je vprizoril zvezni sodnik John P. Nields nov in močan napad na pravice delavstva, da se organizira ter na ta način posluje boljše delovne pogoje.

Zvezni sodnik je razsodil, da je v NRA zakonodaji neustavna točka 7-A, ki delavstvu te pravice izrečno priznava.

Soglasno z odločitvijo sodnika Nieldsa, nima zvezna vlada nobene pravice vmešavati se v razmerje med delavcem in delodajalcem, češ, da to ni nikako meddržavno razmerje.

Istočasno je proglasil sodnik kompanijske unije za postavne, češ, da te organizacije, ki so povsem odvisne od delodajalcev, jamčijo delodajalcem in delavcem do kolektivnih pogajanj.

Ta odločitev zveznega sodnika je udarec v lice organiziranega delavstva.

Zvezna vlada bo vložila proti tej odločitvi priliz. Z zadevo se bo torej bavilo najvišje zvezno sodišče.

Zvezna vlada je svoječasno izposlovala ustavno povelje proti Weirton Steel Corporation, ki je hotela med svojimi delavstvom razpisati volitve. Pravico do glasovanja naj bi pa imeli le tisti delavci, ki so včlanjeni v kompanijski uniji. Vlada je smatrala to za kršenje točke 7-A.

Weirton Steel Corporation je znana kot največja naspornica strokovnih organizacij.

V tem se seveda ne razlikuje dosti od drugih podjetnikov, ki zavzemajo približno isto stališče.

Razsodba sodnika Nieldsa je voda na mlin pretežne večine ameriških kapitalistov.

Iz raznih industrijskih središč dežele že prihajajo glasovi, da sodnik ni mogel bolje razsoditi kot je razsodil.

Strokovne organizacije bodo imele dovolj vzroka, da se temu napadu odločno zoperstavijo.

Istega dne je pa doživela zvezna vlada nadaljni poraz.

V Louisville, Ky., je namreč razsodil zvezni sodnik Dawson, da kongres nima pravice določati mezd in cen v industriji mehkega premoga.

Izvedba pravilnika za to industrijo bo vsled tega naletela na velike težkoče.

Zvezna vlada bo tudi proti tej razsodbi vložila priliz.

ARETACIJA NEMŠKIH DIJAKOV

Praga, Čehoslovaška, 1. mar. — Policija je aretirala tri nemške vseučiliške dijake, ki so osumljeni volunstva. Prvi dva druga dijaka, katerih ime je bil aretiran predsednik nemške nazij. organizacije Fritz Kamm. Opolnoči pa je policija v nemškem klubu aretirala še dva druga dijaka, katerih ime je bilo niso znana.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da se pouči v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne izkušnje vam zagotovo dajo najboljše pojasnila in tudi vse potrebne preskrbite, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zavezujemo, da nas za vse pojasnimo.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in znanstvena mo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Dopisi.

Greensburg, Pa.

Z delom je tudi pri nas tako kot po večini drugih naselbinah. Nekateri tovarne obratujejo s polno paro, približno polovico tovarna pa že počiva štiri leta ali več. Tako je tudi v premogorovih. Nekateri premogarji delajo vsak dan, nekateri pa dobe le par dni v tednu. So pa tudi taki, ki že leta čakajo na obljubo delodajalcev, da jih nazaj pokličejo.

Kar je Slovencev, so večina vsi zaposleni, eni manj, drugi več. Prostega časa za čitanje in še posebno sedaj pozimi imamo več kot potrebno. Glas Naroda nam je že dolga leta preljubljen list, katerega pogrešamo, če ga en sam dan ne dobimo. Ker nam pa naročnina poteče v par tednih, vam pošiljam celo naročnino, da nam ne bodo skrbi delale številke pri naslovu, ker jih nismo bili navajeni. Mr. J. Černe je že gledal da nas je obiskal mesec ali dva prej, predno smo se nanje naučili.

Ko sem se pred par leti podala začasno v domovino s posredovanjem potniškega oddelka "Glas Naroda" in sem čakala v pisarni še na druge sopotnike, me je Mr. L. Benedik peljal v tiskarno.

Seveda sem med vsem ropanjem najprej gledala, na katerem stolčku sedi Peter Zgaga. Mislila sem, da ima tudi tako glavni sedež v tiskarni kot ima kolono v Glas Naroda.

Seveda se nisem upala vprašati, kateri od teh gospodov je Peter Zgaga, ker vem, kako rad ženski spol in njihovo radovednost opiše. Ozirala sem se, kje bom videla tistega, ki ima deteljico v ustih. Opazila pa nisem nobenega, ki bi bil tako neumljeno slok in enak in pa imel deteljico kot je bil nekoč slikan ž ujo. Videla po sem, kako lahko in hitro se

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

— V Vestaburg, Pa. je 27. februarja umrl rojak Frank Barbich za pljučnico. Rojen je bil 29. novembra 1881 pri Voloskem. Zapušča 4 nepreskrbljene otroke. Žena mu je umrla pred 6 leti.

— Po daljši in mučni bolezni je v Clevelandu preminil eden pionirjev slovenske naselbine, John Znidaršič, eden prvih slovenskih krojaških mojstrov v Clevelandu. Ranjki je bil star 59 let in doma iz vasi Bloška Polica pri Ložu, odkoder je prišel v Ameriko pred 32. leti. Žena mu je umrla pred štiri leti in pol.

PRIZOR IZ RUSKEGA SODIŠČA



V Moskvi posluje takozvano ljudsko sodišče, ki rešuje manjše pritožbe. Vse razprave so javne. Glavni namen ljudskega sodišča je pobotati tožitelja in obtoženca.

IZVIRI PREBIVALSTVA ZDRUŽENIH DRŽAV

Skoraj ena četrtina prebivalstva Unije in skoraj ena polovica prebivalstva države New York izvira iz dežel, kjer se ne govori angleščine. To je zaključek proučevanja Dr. J. V. DePorte-a, ravnatelja oddelka življenjske statistike v zdravstvenem departmentu države New York. Študija je bila izvedena za odbor o socialnih problemih.

"Ideja, da so Združene države duševno in kulturno nadaljevanje Velike Britanije, se splošno smatra še danes kot izhodna točka vsake diskusije. Ali, ako se uvažujejo spodnji podatki, očitno je da je treba dodatni obsežnejše raztolmačenje."

Leta 1930 je vsa skupina tujerodnega prebivalstva in njihovih otrok, brez ozira na zemljo izvora, predstavljala 31.5% vsega prebivalstva Združenih držav, namreč 10.9% rojenih v inozemstvu in 20.7% rojenih v Združenih državah od tujerodnih staršev ali pa od mešanih staršev. Federalni census nazivlje vso ta skupino "osebe tujerodnega izvora".

V državi New York in v vseh Združenih državah priseljenec iz angleške govorečih dežel (Velike Britanije in Irske), vstevši njihove tukaj rojene otroke, predstavljajo približno eno petino vseh oseb tujerodnega izvora. Ako se dodamo osebe iz Kanade, vse njihovo število znaša komaj eno četrto.

V državi New York in v vseh Združenih državah priseljenec iz angleške govorečih dežel (Velike Britanije in Irske), vstevši njihove tukaj rojene otroke, predstavljajo približno eno petino vseh oseb tujerodnega izvora. Ako se dodamo osebe iz Kanade, vse njihovo število znaša komaj eno četrto.

V državi New York in v vseh Združenih državah priseljenec iz angleške govorečih dežel (Velike Britanije in Irske), vstevši njihove tukaj rojene otroke, predstavljajo približno eno petino vseh oseb tujerodnega izvora. Ako se dodamo osebe iz Kanade, vse njihovo število znaša komaj eno četrto.

di sem svoboden, ni bila zadovoljna z menoj.

Tukaj prilagam par pečlarskih grošev za nadaljno naročnino na Glas Naroda, ker za branje imamo dosti časa. Prihodnjice kaj več poročam.

Veliko srečo želim vsem pečlaricam v letu 1935.

Pozdravljam tudi vse naročnike in čitatelje Glas Naroda. Pečlar iz Šektowna.

trtina vsega prebivalstvo tujerodnega izvora. To razmerje more dovesti do pogrešnih zaključkov, ker je število tukaj rojenih od roditeljev britanskega ali irskega izvora, ki so se tudi tukaj rodili, sigurno daleko večje v razmerju s takim številom izmed priseljenec in njihovih tukaj rojenih otrok. Da se izognemo mogočnosti krive interpretacije, je razmerje ustanovljeno na podlagi vsega prebivalstva Zdr. držav. Radi tega je odstotek oseb tujerodnega izvora iz angleško govorečih dežel enak 22.7% vsega prebivalstva. Zdr. držav, odnosno 46% prebivalstva države New York.

"Temelji te dežele so bili postavljeni od Anglo-Saksoncev, ali tudi druga plemena so doprinele v velikem razmerju k njeni izgradnji. Priseljavanje iz evropskih dežel v Novi svet predstavlja nadaljevanje socialnih, kulturnih in institucionalnih vez, ne pa popolnoma pretrganje teh krvnih vez, sedanjih ali pa zgodovinskih. Sedanjí značaj ameriškega naroda vsebuje kolektivni doprinos nešteti generacij ljudskih bitij, ki so živela v istem teritoriju, razvila skupen jezik in se borila v istih borbah za razvoj posebnih potez in sposobnosti posameznih skupin. Ni zaželjivo in je celo nevarno predpostaviti neki nemogoč cilj absolutnega uniformiranja kot naš nacionalni ideal.

Končno Dr. DePorte opazja: "Ako državno planiranje uvaži ne samo materialne, marveč tudi ljudske vrednote, potem treba posvetiti tem dejstvom posebno pažnjo".

FLIS.

Tel.: STuyvesant 9-4440

Dr. D. S. DIBICH
ZDRAVNIK

Ordinira: 10-12 op. in od 6-8 zvečer
Sub.: od 1-3 pop., od 6-8 zveč.

45 E. 9th ST., NEW YORK CITY

DELO DOBE
IZVEŽBANE ŠIVALKE pri
"rough" slammikih. —
FRUHAUF & MUSYL, Inc.
11th and Broad Sts., Carlstadt,
N. J. 6x

Varočite se na "GLAS NARODA",
največji slovenski dnevnik v
Združenih državah.

Za Velikonoc

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 24.00	Lir 300
\$ 12.00	Din. 500	\$ 38.20	Lir 500
\$ 23.85	Din. 1000	\$ 76.20	Lir 1000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 152.40	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodim v dinarjih ali lirah dovoljumo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 10.85
\$ 15.00	\$ 15.85
\$ 20.00	\$ 20.85
\$ 25.00	\$ 25.85
\$ 30.00	\$ 30.85
\$ 35.00	\$ 35.85
\$ 40.00	\$ 40.85
\$ 45.00	\$ 45.85
\$ 50.00	\$ 50.85

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najmanj nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Neka sladkost mi piše iz
Clevelanda, Ohio:

Preljubi Peterček:

Danes sem prečitala Tvojo preljubno kolonico. Oh, Peterček, kako Ti vse popravim pišeš. Menda se še res nisi nikoli nič zlagal, da bi Te zraven ne bilo. Radovedna sem, če si še ledik, kajti jaz sem še in bi se Ti priporočila za drug predpust, ki bo krajši.

Veš, Peterček, jaz že precej let vlečem ploho. Vsled tega je drv vedno dosti pri hiši in studence pred očmi.

Radovedna sem, če mi boš kaj odpisal, ali boš pa moje pismo kar notri djal.

Sedaj Te pa prav lepo pozdravljam.

Pečlarica L. K.

*

Precej značilno je tudi pismo, ki ga objavljam tako kot je pisano:

Mr. Peter Zgaga!

Jest pišem vam and bi rada vedela, kje se vi domislite vse tiste vaše ugank, ker so vse toku spalne, ko jih berem v našem Glas Naroda, ker so rejs za smejat. Jest bi rada vedela, počem je kecup u Naj-jorku, de ga možje po frisi mažejo. Tukej je taku drag, de ga neč, da bi ga jedli. Pa dejte to u papir, da se bojo mejli kej zasmejat. — Mary.

*

Zakonski možje so se naveličali večnega godranja svojih boljših polovic.

Ustanovili so društvo, za-rentali dvorano ter nabili na vrata plakat, da je vstop ženskam prepovedan.

Tako so hoteli preživeti vsak večer par ur v miru božjem.

Vsi so bili možje-korenjaki, za predsednika so pa izvolili najboj močnega, najbolj junaškega in korenjaškega.

Sestali so se prvič, sestali so se drugič in so zabavljali čez svoje boljše polovice, da se je kar kadilo.

Ko je bila tretja seja v največjem zanosu, so se nenadoma odprla vrata.

Pravzaprav odprla se niso, ampak s tečajev so padla — in dražestne ženske so pridrvele v dvorano.

Nekatero so imele v rokah palice, nekatere marle, druge so pa kar z golimi pestmi bile naokrog.

Ko so jih možički zagledali, se jih je nekaj skril pod mize in klopi, nekaj se jih je zaklenilo v omare, drugi so pa pobegnili.

Le največji, najmočnejši, najpogumejši med njimi, tisti, ki so ga izvolili za svojega predsednika, je pogumno obšel pri mizi.

Ženske so udrihale po njem, on je pa pogumno in nepremično sedel.

In ko so enkrat pohištvo in vse šipe razbile, ko so namlatile slehernega, ki so ga dobile v roke, so zmagovalno odšle.

Edinole-junaški predsednik je sedel za mizo.

Člani so se izkibacali izpod klopi in se splazili iz omar ter šli čestitat svojemu junaškemu predsedniku.

Toda strah in groza! Bil je mrtev in mrzel.

Ko je bila prva ženska pomolila glavo skozi vrat, je junaški predsednik vztrepetal in na mestu ga je zadela kap.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANKO KAC:

LJUBOSUMNOST

Ni kaj prida reč, porečete. Tega nisem trdil nikoli in seveda tudi danes ne. Hudo je zvečen, ki ga napade ljubosumnost. Prav kakor bolnik, ki ga je napadla huda vročina, mučijo nesrečne čudni prividi, ki se nanašajo na vsega pomilovanja vrednega objekta njegove ljubosumnosti. Ne le vsak korak svoje ga "partnerja" opazuje ljubosumnik v vsaki besedi, pogledu in celo dihu, sredi noči prisluškuje, kje bo zasledil skrivnega sovražnika, ki mu jemlje ljubozenski mir in pokoj.

Kakor je ljubosumnost nerodna, dolgotrajna in težko ozdravljiva bolezen, tako so tudi zdravila proti njej kaj različna in je njihov učinek prav dvomljiv. Le redko odkrije naključje kakšen čudežen lek, ki z enim mahom ozdravi revca dolgotrajnih muk. K temu čudovitemu zdravilu moramo po vsej pravici poleg radija uvrstiti tudi radio. Čudite se nemara in dvomite v to novo zdravilo ki žal še ni s patentom zaščiteno. Ko boste pa zgodbo prebrali, mi boste prav gotovo dali prav.

Kakor pravljica se začnejo usodna zgodba. V gostilni pri "Pojoči žabi" so se našli trije samci: zdravnik, odvetnik, profesor. Zagrenjenost pone- srečenih ljubozenskih podvigor in pristen eviček z Gadove peči so jih povezali v skupno zaobljubo večnega samstva. Zgodilo pa se je, da je po dolgotrajnem prijateljstvu in enem tednu kruta usoda pobrala zdravnika in odvetnika. — Zdravnik je kot žrtve svojega poklica podlegel zavrtni bolezn, odvetnik pa se je ubil v gorah.

Profesor se je znašel naenkrat sam na svetu. Kakor človeški rod stari in seveda zato tudi neizmerno resnični rek, da je človeku težko biti samemu, se je pokazal tudi na profesorju Metodu Kržičniku. Ni minil teden, odkar je potočil bridko solzo na grobeh prijateljev, že mu je postalo neznanstvo dolgečas, kljub lepim dnevom. Celo eviček se je izpremenil v okusu, da kar ni hotel teči po grlu. Ves ožogel je hodil petdesetletni gospod Metod med veselimi ljudmi. Tedaj pa ga je nenadno obšlo spoznanje, da zdaj, ko sta prijatelja pod pezo krute usode prelomila obljubo, tudi njega ne veže več

prisega večnega samstva. Nikoli se ni briga profesor Metod za ženske in seveda tudi ni iskal znanja z njimi. Ko je odhajal drugo jutro po sklepu opustitve večnega samstva v solo, je začuden opazil, da ima njegova gospodinja prav pri- kupno hčerko. Vse dopoldne so uhajale k njej misli sredi reševanja čudovitih enačb s tremi neznankami. Ni bil profesor Metod tiste vrste človek, ki bi dolgo premleval in pretehtaval svoje namere. Kakor pri srečno rešeni računski nalogi je sklenil in dvakrat podčrtal: "Se danes jo prošim za roko."

Srečno naključje je hotelo, da je srečal profesor Metod, vrnivši se iz šole, svojo izvoljenko pri vodovodu na hodniku. "Prav kakor svetopisem- ska žena pri Jakobovem vodnjaku", ga je obšla bežna misel, da se je nasmešil, ko ga je deklica pozdravila. Brez ovinkov je sklenil zgrabiti pri- ložnost. Že je odprl usta, ko se je s strahom ovedel, da ne ve njenega imena. Toda brž se je ojučal:

"Gospodična, stiri in dvajset ur vam dam časa za premislek če me hočete za moža. Dobro presodite in mi odgovorite kratko z da ali ne."

Kakor okamenela je obstala gospodična Roža in zrla zmedeno za odhajajočim profesorjem. Sele voda, ki je prišla teči čez posodo po tleh in po njenih nogah, jo je zbudila iz njene osuplosti. Kar ni mogla verjeti, da je ponudba resnična in na se ni morda profesorju zbledlo v njegovi učeni glavi.

"Križana krona!" se je zavzela mati po hčerkinih besedah in si s tresočo se roko obrisala z belim predpasnikom potni obraz. "Morda pa misli profesor resno. Kar z obema rokama se ga primi! Taka prilika se nikoli več ne povrne."

"Star je že," je ugotavljal, je rekla Roža, pri tem pa je z bridkostjo v sru pomislila na lepega študenta Francija, zaradi katerega jo je že mati nemilo premikastila, ko je izvedela iz slučajno najdenega pisma, da se sestajata. Seveda je takrat zaupno potožila mati svoje težave tudi profesorju Metodu, ki ji je priporočal strogi nastop. Materi zato tu-

di sedaj ni ušel bolesten izraz v hčerkinih očeh:

"Pametna bodi pa pozabi tistega mlečnega knetavza in se ne obočujljaj!"

"Saj se tudi ne bom," se je odločila hčerka, ki je že prebolela svojo prvo ljubezen in to tem lažje, ko je izvedela, da si dopisuje lepi Franci še z dvema drugima študentkama. Kakor vedno, je ostal tudi pri njej od te ponesrečene ljubezni v sru trpko žalosten spomin.

Se sta se pomenili tistega dne mati in hčerka to in ono, da je drugi dan po sicer plahem, a vendar odločnem Rožinem "Da" dobil profesor za- prošeno nevestino roko.

Po poroki sta se novoporočena preselila od matere in najela v prijetnem predmestnem tatišju stanovanje, ki ga je profesor Metod prav udobno opremil in seveda ni pozabil tudi prvovrsten radio. Kakor dvema zaljubljenca- kratke minute sestanka so ji- ma naglo minevali dnevi. Prav ničesar ni motilo njune zakon-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

RODBINSKA TRAGEDIJA

V slovaški vasi Zarazici se je odigrala strašna rodbinska tragedija. Rodbina Konsumplikova je živela že več let v popolnem razvratu. Stari Konsumplik se je bil po smrti svoje prve žene drugič oženil z mladim dekletom. To je bil tudi vzrok, da je bil ljubosumen na svojega 22-letnega sina Antonina, ki ga je po krivem dol- žil, da ima ljubavno razmerje z njegovo ženo. Podil ga je od doma, pa tudi ženo je pretepal. Sin se je večkrat obrnil na župana, pa tudi to ni pomagalo, ker se župan ni upal nastopiti proti nasilnežu. Polnih šest mesecev je sin mislil na umor očeta, pa ni imel nikoli dovolj poguma.

Zadnje čase se je napetost v Konsumplikovi rodbini še povečala. Stari je nosil vedno sekiro s seboj, kakor da bi vedel, kaj snuje sin. Pretekle dni stu se oče in sin hudo sprla. Stari se je najprej sprl z ženo in ji zagrozil, da jo bo ubil. Prestrašena žena je zbežala od doma. Ko se je sin zavzel za mačeho, je začel oče še bolj besneti. Te dni zjutraj je rekel stari sinu, naj gre po mačeho. Ker ga sin ni hotel ubogati, mu je stari zagrozil s sekiro. Sin je zbežal na občinski urad in ker se župan zopet ni upal nastopiti proti nasilnemu očetu, je sklenil, starega ubiti.

Popoldne se je vrnil in našel očeta v postelji s sekiro v roki. Videč sina je stari skočil za njim. Sin je zbežal v kremo, kjer se je napil ruma in se čez dobo uro vrnil. Oče je spal in sin ga je udaril trikrat s sekiro po glavi. Videč, da je oče mrtel, se je umil, oblekel praznično obleko, odšel po mačeho in ji rekel, da se lahko mirno vrne domov. Potem je odšel k orožnikom in jih prosil, naj ga aretirajo, ker je ubil očeta. Pri zaslišanju je opisal razvrat v družini. Orožniki so ga izro- li sodišču.

Ali imate Koledar za l. 1935

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NAŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; ŠALJIVKE BUKOVINSKEGA.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

276

Čuječnost gorskih čet, vnaema francoskih vojakov in nestrpnost viteza de Vaudreya, vse to je tok dogodkov zelo pospešilo.

Sli generala Washingtona so povedali, kam naj krene vitezova četa, da naleti na angleško vojsko.

Angleška vojska je bila razdeljena v dva dela in skušala je odrezati armado gen. Washingtona od armade, ki ji je poveljeval general Lafayette.

V ta namen bi bili morali Angleži zasesti k pogorju prilagajajočo stepe in tam počakati, da bi mogli napasti vsako ameriško armado posebej.

V trenutku, ko so se odigrali tu opisani dogodki v votlini na bregu goskega potoka, je bil del tega načrta že uresničen, kajti prve angleške čete so bile že prispele do stepe. Drugi oddelki naj bi se jim pridružili čez nekaj ur tako, da bi bila naslednjega dne vsa armada pripravljena na boj.

Siouxi so hodili pred Angleži na patrolje. In tako je mogel angleški poveljnik sporočiti vojakom, da utegne priti naslednjega dne do prvega spopada z Washingtonovimi četami.

Baš en dan pred pričakovano bitko se je vi- tezovala četa dvakrat spoprijela.

Roger ni hotel izgubljati časa. Odredil je, naj dajo Marjani konja in ji dodele vojaka, da bi mogla spremljati četo; potem je pa zapovedal znova kreniti na pot.

Ko je bila četa že v preriji, je poiskal Roger poveljnika gorskih čet in ga vprašal, ali ve, kako dolgo bodo še hodili do cilja.

V normalnih razmerah bi bili zgodaj zjutraj tam, — je odgovoril le-ta. — Zdaj pa moramo zavzeti svoj položaj še pred jutranjo zarjo.

— Ali je to mogoče?

— Za svoje vojake jamčim, — je odgovoril poveljnik gorskih čet.

— Če je tako, — je dejal Roger, — se lahko zanesete, da bodo tudi moji vojaki kos tej težki nalogi.

Poveljnika sta se razšla, da bi z novimi povelji in bodrilnimi besedami pospešila pohod.

In tako so korakali vojaki prerijo na vso moč hitro; patrolje daleč spredaj so pa skrbale za varnost.

Čez nekaj ur ja patrolja opazila v travi skrito človeško postavo.

— Kdo je? — je zaklical vojak.

— Vermont! — je odgovoril neznanec in se vzravnal.

— Rabusson! — je vzkliknil vijak.

— Da.

— In kaj počenjaš tu?

Molče je pokazal Rabusson na oddaljeni kraj prerije, kjer se je visoka trava nekam čudno majala.

— Siouxi? — je vprašal vojak.

— Da!

— O tem je treba obvestiti poveljnika.

— Ni treba. Zadovolji se s tem, da privedeš še dva vojaka, da mi boste po potrebi pomagali.

Ko je vojak privedel svoja tovariša, se je jel Rabusson plaziti z njimi proti kraju, kjer so bili skriti Indijanci.

Kmalu so se priplazili do njihovega skrivališča. Potem je plezal Rabusson sam še malo naprej, da bi mogel opazovati početje Indijancev.

Zagledal je šest Siouxi, sredi njih pa bele- ga ujetnika, ki je v njem takoj spoznal poroč- nika d'Onvellesa.

Usoda je bila Rabussonu naklonjena. Kon- čno je imel pred seboj svojega sovražnika.

Siouxi menda niso niti slutili, da so se jim Francozi približali. Mirno, brezskrbno so sede- li na tleh in niti straže niso imeli.

In tako se jim je lahko Rabusson približal, da je dobro videl bivšega poveljnika "Glo- rieuxa".

Prvi hip je mislil pomeriti in poslati svinčeno kroglo v srce moža, ki ga je bil pripravil ob mir in srečo.

Toda ta misel se je takoj umaknila novi, manj divji. Zločina ni hotel storiti; s svojina srečnim tekmečem je hotel obračunati v dvo- boju.

— Najprej ga rešim, — je pomislil, — po- tem, potem bo pa moral eden izmed naju u- mreči.

In z vojniki je navalil na nič hudega sluteče Indijance.

Predno so si presenečeni Indijanci opomo-

gli od groze, so bili trije že zabodeni. Sledil je samo še trenutek srčite borbe, ki so v nji na- padalci zmagali.

Ko je padel zadnji Indijanec, je poslal Ra- busson patroljo nazaj, potem je pa brž razve- zal ujetemu poročniku roke in noge.

— Rešili ste me! — je vzkliknil poročnik in iztegnil roke proti svojemu osvoboditelju.

Rabusson je pa odrinil poročnikove roke od sebe.

— Pustiva to, — je dejal osorno.

Toda d'Onvelles je nadaljeval:

— Mojo hvalečnost lahko odklonite gospod; toda dolgujem jo tistemu, ki me je rešil, kakor moram ceniti pogum in neustrašenost, ki sem jo videl na lastne oči in ki se na njo sklenjem. Siouxi so ujeli še nekoga drugega.

— Vašo ženo, je-li? — ga je prebil Rabus- son.

— Kaj? Vi veste?

Rabusson je približal svoj obraz poročni- kovu.

— Kaj me ne poznate? — je vprašal.

Poročnik ga je radovedno pogledal. Rabus- son je pa nadaljeval smeje:

— Rabusson. Seržant Rabusson iz kazni- nice.

In z zamolklim glasom je pripomnil:

— Jaz sem vas pa takoj spoznal, poročnik d'Onvelles.

Marjanin mož je bil že pozabil na to, kar je slišal o ljubzni ubogega seržanta in njegovi silni mržnji do srečnega tekmeča.

Rabussonovo vedenje in njegove strastne be- sede so mu pa priklile v spomin vse.

In njegove oči so hotele sočutno pogledati ubogega moža. Toda Rabusson se ni mogel več obvladati. Silna mržnja ga je bila čisto zasla- pila.

Ves iz sebe je stopil korak bliže k poročni- ku, rekoč:

— Poročnik, eden izmed naju je odveč na svetu. Razumeli ste me kaj ne?... Ni treba no- benih pojasnil, prič ne potrebujeteva... Niko- mur ni treba odkrivati skrivnosti, ki jo vzame eden izmed naju v grob.

— Kaj?... Vi hočete, da bi se z vami spo- prijel v dvoboju? — je vzkliknil poročnik raz- burjeno... Ta dvoboj je izključen!... Ne mo- rem dvigniti orožja proti tistemu, ki mi je ma- lo prej rešil svobodo in življenje.

Rabusson je nestrpnost zamahnil z roko. In ko je poročnik umolknil, je zaskripal z zobmi in vzkliknil:

— Lahko bi vas bil malo prej ubil... Toda ne bili bi vedeli, da sem se vam jaz osvetil... Jaz sem pa hotel, da bi pred smrtjo vedeli, da sem rešil vašo ženo, ki je zdaj v mojih rokah. Hotel sem vam povedati, kaj vse sem pretr- pel... zaradi vaše sreče. To sem vam hotel po- vedati v trenutku, ko boste stali na robu gro- ba... No torej, začniva!

Stopil je k zbeganemu poročniku, mu poteg- nil sabljo iz nožnice in mu jo potisnil v roko. Potem je pa odskočil in potegnil izza pasa dolg lovski nož.

— Branite se, poročnik! — je zaklical in na- valil na poročnika, da bi ga prisilil k obrambi.

Poročnik je nehote odbil udarec.

Toda tisti hip se je pojavila patrolja.

Še predno je pa mogla posredovati, je pri- šel poročnik, ki je bil zvedel od patrolje, kaj se je zgodilo.

(Dalje prihodajšč.)

HITLER V SVOJEM ELEMENTU



Samokoli se prikaže Adolf Hitler, ga prebivalstvo navdušeno pozdravlja s pristnim fa- šističnim pozdravom — dviganjem rok. Včeraj se je mudil nemški "fuehrer" v Posaarju. Po petnajstih letih je slednjič Nemčija prevzela to ozemlje.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

38

Desertus ga vprašujoč pogleda.

— Vse ljubo veselje življenja si vžil, dokler se ti sreča ni izpremenila v bolečino, kakor lep pomladanski dan v noč z mrzlo slano. Moje življenje je bila pot trpljenja, korak za korakom. Čista sreča mi ni nikdar cvetela, in vsak sad, po katerem sem posegel, je imel črva ali gnulobo v svojem jedru. Več sem trpel kot ti, ker sem našel samo bolečine, ne da bi izgubil veselje. Imel sem brata, ki me je sovražil, ker sem bil starejši; imel sem mater, ki je ljubila svojo obleko in svoje sode; imel sem očeta, ki me je zavrnil, ker se nisem znal prilagoditi; žena, ki me je vzela brez ljubezni, je meni prelomila zvestobo; moj prijatelj, edini, ki sem mu zaupal, je bil njen zapeljivec; pošteno sem služil svojemu knezu, obdolžen sem bil izdaje in vrgli so me v verige. Iz ječe sem pobegnil v samostan. Sovražil sem ljudi in sem se mogel Boga samo bati. Ne v iskrenosti, trepetaje sem molil in sem skušal v težki pokori zamoriti jezo svojega srca. Toda sovraštvo in strah sta se me trdno držala. Kadar sem šel iz samostana doli v vas, sem videl samo stisko in človeško bol. Če sem šel gori v gore, sem videl samo strahote narave, opustošenje in uničenje, Boga v njegovi srditosti. Z grozo v svoji duši sem zopet bežal domov v svojo celico, sem pel in molil in vihtel svoj bič.

— In kako vam je prišlo odrešenje?

— Bilo je nekega dne pozno jeseni. Ležal sem na svoji postelji, brez moči, krvavec za ranami, ki mi jih je razrezal bič in pekoče oči sem vprl na prazno steno. Grde podobe moga mrzlega, nekoristnega življenja so se vlekle pred mojimi zbeganimi duhom in vsaka misel je bila klic k Bogu: Ubij me, ubij me, zakaj naj bi še živel! Tedaj pa zaslišim v celici tih udarec, kot bi padla vodena kaplja. Izza okvirja svete podobe je padel metulj. Krila je imel zaprta in ni se ganil. Primem ga in pustil se je držati. Njegove noge so bile trde, peruti odvečene. Zamrnil je v jesenskem mrazu moje celice. — Tvoja usoda je moja! — pravim in ga spustim na tla. Tedaj pa stopi solnce čez gore in skozi odprto okno moje celice pade gorak žarek ravno na prostor, na katerem je ležal metulj. Ni vzelo dolgo, prične, ležeč na strani, premikati noge. Tako brca nekaj časa, toda se mu ne posreči, da bi se dvignil. Nasproti mu držim ročaj svojega biča, oprime se lesa in postavi peruti. Dolgo mirno sedi. Nato pa naenkrat razširi krila, jih zopet zapre, zleze z ročaja biča na tla in dalje in dalje, vedno za solncem in po zidu navzgor, na okvir okna. Tukaj zopet sedi, kot bi moral počivati. Vedno se poigrava s peruti. Zatem pa nenadoma prične leteti. Spočetka težko in z velikim trudom. Njegov polet pa je vedno lažji in tako splava skozi okno ter se je zibal proti modremu nebu.

Gospod Henrik molči in smeje gleda v neskončno modrino.

— Tedaj je prišlo nad mene, nisem vedel, kako. Bilo mi je, kot bi mi božji glas ukazoval: Vstani in živi! Vstal sem, sem si opral rane in jih ohladil z balzomom. Kot v sanjah sem šel v krasno dolino. Solnce je igralo po ozračju, srebrne niti so se vlekle in v pisanih jesenskih barvah je žarelo gozdno listje. Otroci so priskakljali k meni in mi poljubljali roke. Zaupljivo so gledale njihove oči v me. Vsa polja so bila živa, vsepovsod sem slišal smeh in petje. Ljudje so orali in sejali zimsko žito, ne da bi vedeli, ako bodo jedli ta kruh. In ko sem se vrnil domov v samostan, sem stopil pred gospoda Konrada, našega prošta, in sem mu rekel: — Dajte mi delo! — O, ti dnevi, ki so prišli! Vlekel sem kot konj, ki se je vsled dolgega postavljanja v hlevu utrudil. Povsod sem prijel. Urejeval in pomnoževal sem last svojega samostana, dvignil sem pridelovanje soli, sem bil ribič, kletar nadzornik lova. Kjerkoli je bil kdo drugi utrujen, sem jaz stopil na njegovo mesto. In vse se mi je obrnilo v veselje. Ublažil sem strogoost svojih prednikov, potolažil sem jezne najemnike, pomagal, kjer je bilo mogoče pomagati. In čim več sem mogel človeku pomagati, tembolj sem jih pričel ljubiti. Njihova hvaležnost, Dietwald, me je naučila smejanja. In nikogar nisem zavrnil. Svojemu bratu sem v veliki potrebi pomagal, otroke one žene sem dvignil iz bede k veselju življenja in v svojem knezu, ki je postal cesar, sem služil z vse zvestobo svojega srca. Povej mi, Dietwald, ali ni bil to božji nauk, ki mi ga je dal metulj, ki je odletel proti nebesni modrini? — Ako hočeš najti nebo, idi v solnce! — In to delam, Dietwald. Na življenju iščem solnce in v neizogibni senci obdržim jasnost, kolikor mi je mogoče. In tako mi poteka vsak dan kot božji dar. Veseli me vsaka cvetlica, ki mi cvete na moji končujoči se poti. In če mi Bog pri vsem veselju pošlje tudi kako bolečino, tedaj jo prenašam in jo skušam premagati. Toda ne vprašam: zakaj trpim? — Roko položi na patrovno ramo in reče smeje: — Da trpim, mi zadostuje! Homo sum, Dietwald, homo sum! (Človek sem).

Desertus nasloni glavo na steno, roke ima sklenjene v naročju in ko skozi majajoče se veje bukev, na katerih so boječe poganjali listi, gleda proti modremu nebu, se počasi bleste kaplje po blelih licih — prve solze po dolgih letih.

Gospod Henrik nekaj časa molči. Nato pa pravi: — Ne obupaj, Dietwald! Tudi tvoj metulj bo še letel. Če v petnajstih letih ni letel, bo letel v prihodnjem letu!

— Petnajst let! — se spesne tiho s patrovih ustnic. Meni pa se zdi, da kot bi bilo včeraj, kot bi bila vmes samo ena edina noč, dolga, groze polna noč, za katero noče priti več dan! — Prijemši proštove roke zakliče v vroči prošnji: — Gospod Henrik, dvignite me kvišku k sebi, kjer je solnce! Poglejte me! Boril sem se in se pehal, da so mi usahnile vse moči. In sem tudi našel ure tihe udanosti. Ko ste izprevideli, da me je tesnoba celice stiskala, in ko ste me poslali tu-sem v to krasno božjo cerkev, tedaj je v meni postalo mirno, medtem pa me je obletal vihar in tam na jezeru se je moj čoln boril z valovi. In sedaj je vse, vse zopet izgubljeno! — Njegove oči gore in njegov glas se izgubi v votlem mrmranju. — Izgubljeno že štiri dni! In bolečina je, kar čutim! Hrepenenje, kar mislim! Poželjenje, kar premišlujem! Strah se mi je prikazal —

(Dalje prihodnjič.)

NAJVEČJI FRANCOŠKI HI-DROPLAN

Iz Pariza poročajo, da so te dni napravili dva uspešna poletna poizkusa z največjim francoskim vodnim letalom sedanosti. Letalo so obremenili s 26 tonami tovora. Pri drugem poizkusu poletu je znala obremenitev celo 32 ton, kar je v dosedanjih zgodovini zrakoplovstva brez primere.

Novi hidroplan napravi pri obremenitvi 19 ton do 200 km na uro in je namenjen za vzdrževanje prometa na zračni progi Francija—Južna Amerika. Hidroplan je ves iz kovine ter ima dve nadstropji. V prvem nadstropju so luksuzne kabine in spalnice za univalecane, v drugem nadstropju leži salon za kadilce in ostali prostori. Hidroplan žene šest motorjev, ki so med vožnjo dostopni vsakemu potniku.

ŽELEZNIŠKI ČUVAJ V LEDU

V bližini tako zvanih "Berninskih hiš" ob berninski železnici blizu St. Moritza v Švici leži pobočje Marijana, ki je razpito posebno zaradi mogočnih plazov, ki drve onda vsako zimo z gora v dolino. Plazov, ki zasujejo vselej tudi del proge berninske železnice, pridruži vsako zimo pet do deset. Te dni se je nabralo na pobočju zopet toliko snega, da se ljudje vsak trenutek pričakovali plaz.

Da pa ne bi priletel plaz v nezaščiten trenutek, je vodstvo berninske železnice odredilo, naj se plaz sproži z minami. Že po drugem strelu se je plaz v resnici utrgal ter zgrmel čez prelaz v dolino. Zasul je pri tem cesto, ki vodi čez prelaz in tudi železniško progo. Železniško vodstvo je progo kmalu očistilo s pomočjo snežnega pluga.

Ko je bila proga za vlakovni promet očiščena, so strokovnjaki ugotovili, da je pripeljal plaz še seboj mnogo kamenja in drevja. Kamenje so odstranili z lopatami. Ko so zmotno razbili na drobce, je ostal cel še kos ledu, ki je že ko v začetku kazal čudne oblike človeške postave. Previdno so ga razbili in odkrili v njem človeško truplo ter ugotovili, da leži v ledu konservirani 26 letni Tulij Sarcin, bivši uslužbenec berninske železnice, ki je lani v marec teklen naproti plaz. Sarcin je vzel pot čez plaz, v tistem trenutku pa se je masa utrgala in zasula čuvaja. Poleg Sarcina je zadela podobna usoda še nekega drugega železniškega nameščenca, ki so ga pozneje izkopali mrtevga izpod snežnih mas. Sarcin pa niso mogli najti in šele po desetih mesecih je narava sama odkrila tajno njegove smrti.

Truplo železniškega čuvaja je bilo zaradi mraza popolnoma ohranjeno. Tovariši pri berninski železnici so mrliča skrbno izločili iz ledene odeje in ga položili v rakev ter sprejeli nesrečnega tovariša na zadnji poti. Značilno je, da je iskala Sarcina več tednov po laški katastrofi njegova nevesta Marija Flerova, ki je sama pregledovala plazovno področje in se trudila izslediti ženina. Iskala pa je zaman, odkrila ni ničesar, dokler ni narava sama izdala skrivnosti, s katero je vzela železniškega čuvaja v svoje naročje.

VELIKONOČNI PRAZNIKI

V STARI DOMOVINI
PRIDRUŽITE SE NAŠEMU IZLETU
NA KRASNEM KABINSKEM
PARNIKU

"CHAMPLAIN"

6. APRILA OPODNE.

Hitro, pripravna pot preko Pariza
in ekspresni vlak do Ljubljane.
Uljudna postrežba. — Slavna fran-
coska kuhinja. — Irizplačno vino
pri obedih.

Znana ekspresna parnika

"ILE DE FRANCE"

in

"PARIS"

tudi plujeta redno iz New Yorka.

"NORMANDIE"

79.000 ton — 1025 čevljev dolg.

največji parnik na svetu odpelje iz New Yorka

7. JUNIJA

Prokurirajte si prostore sedaj pri

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 East 72nd St., New York

in

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

French Line

EKSPLOZIJA V LONDON-

SKI PLINARNI

V londonski plinarni je te dni zgorel kotel, ki je bil med

najmodernejšimi v Evropi.

Ogenj je povzročil eksplozijo

in požar je v kratkem uničil

večji del poslopja, v katerem

je bila vzidana naprava. Pok

ob eksploziji je bil izredno

močan ter je povzročil med

prebivalstvom v okoliših plinar-

ne veliko paniko. Ljudje se

v strahu za lastno življenje za-

pustili stanovanja. Mnoge so

oddali začasno v bolnišnice.

Ker je tehnično nemogoče za-

preti plinske cevi, se požar v

Londonu še vedno širi in ni

bče ne ve, kakšen bo konec te

nesreče, ki je zahtevala že ne-

kaj človeških žrtev.

TUTANKAMON PROTI

RADIU

Piloti potniških letal angle-

ške zračne proge Kairo—Har-

tum so se pritoževali, da sploh

ne morejo sprejemati radio ve-

sti, kadar leti nad Dolino kra-

ljev v Egiptu, kjer je tudi Tu-

tankamova grobnica. Pritož-

be so se ponavljale in ni čuda,

da so se mnogi spomnili doz-

devnega prokletstva, ki naj bi

ležalo na grobni faraonov in

zadelo vsakega, kdor pride z

njimi v stik. Pariški strokov-

njak Charles Nordman je pa

opozoril na to, da je na svetu

mnogo krajev, kjer ni mogoče

sprejemati po radiu vesti. Ze-

lo pogosto so to doline, več-

krat tudi rtiči, zalivi, prista-

nišča itd. Tako na nekaterih

točno začrtanih krajih v tou-

lonskem pristanišču radio po-

vsem odpove. Tudi na Green-

landiji so prostrane krajine,

kjer se ne da niti sprejemati,

niti oddajati.

Nordman opozarja na to, da

vpliva na te kraje elektroma-

gnetično polje, ki nastane nad

elektriziranim peskom. Nord-

man je delal poskuse v alžir-

ski puštnji, kjer je našel tako

močna elektromagnetična pol-

ja v ozračju, da so odpovedali

vsi njegovi aparati in so bili,

kakor da bi bil odstranil njih

vsako izolacijo. In tako je tu-

di v Dolini kraljev. Lahkover-

ni ljudje so torej zopet ob eno

senzacijo.

LJUBOSUMNOST

Nadaljevanje s 3. strani.

ske sreče, ko je dobil profesor Metod vabilo na zborovanje matematikov v stolnem mestu. Le nerad se je odločil za pot, toda moral je tako rekoč iti, saj je bil sprejel že pred poroko važen referat.

Presrečno sta se ločila z ženo na postaji. Obe sta bili desnici, ko je izginil vlak v večerni mrak, že kar odrevel od dolgega mahanja. Udobno je ležal profesor Metod zlek-njen na mehkem sedežu, kar se mu je vrag ve od kod pri-tepla že davno pozabljenja zgodba o študentu Franciju. Odganjal jo je na vse načine kakor nadležno muho. Saj to je že davno pozabljeno, če je sploh bilo kaj re-nega. Kdo bi pogreval stare stvari. Skušal je čitati, toda ljubosumnost je vedno bolj poganjala korenine v njegovo vznemirjeno srce. Misli so se mu podile po glavi, druga strašnejša od druge: Morda sta se že več mesecev veselila na svoj odhod in je šla naravnost k njemu. Nemara se mislila celo v njegov stanova-rju in na svoj račun gostiti in zabavati. Eh, pa saj to ni me-koče! Tako se je dolgo prepi-ral profesor Metod sam s se-boj, ko pa je vstopil sprevod-nik, ga je pa vendarle vprašal, kje naj bi izstopil, da bi do-bil prvi vlak nazaj. Kar raz-jezil se je profesor Metod za-radi tega vprašanja, posebno ker ga je tudi sprevodnik ne-kam čudno pogledal. Ko pa je prišla prva postaja, je izstop-il. Poldruga uro bi moral čakati na zvezo, zato je profesor Metod nestrpno korakal po peronu sem in tja, dokler mu ni oko obviselo na avtomobilu v katerem je dremal sofer. — Stopil je k njemu in brž sta se pogodila za vožnjo.

Težak srebrnik mu je še po vrhu stisnil profesor v dlan: "Vozite naglo, kolikor se da, ker je vsaka sekunda dragocena!" Kakor nevilhta je brzel avto, še bolj pa so divjale ob-upane Metodeve misli. Dese-to so kazale javne ure, ko je profesor izstopil iz avtomobi-la in z naglimi koraki hitel pro-ti domu. Že od daleč je videl svetlobo v svojem stanovanju. Kakor s kreplji je popadalo njegovo srce: "Zdajle jo za-lotim!" Prav na tistem, kakor zna to le poklicen vlomilec, je odklenil vrata na hodniku in prislulnil. Res, niso ga mo-tile njegove zle slutnje. Prav na hodnik se je slišal strasten šepet: "...Zlata moja globlca! Kakor jelen po studenčnici je hrepenela moja duša po tebi in ni našla pokoja vse dolge no-či. Zaman sem te skušal po-zabiti. Od dneva do dneva je moje srce bolj glasno vpilo po tebi in so drhtele moje vroče ustne po tvojih sladkih polju-bih. Zdaj je izpolnjeno najino hrepenenje. Pridi moja sladka ljubica v moj objem in ves svet bo najin." Tedaj je planil pro-fesor Metod ves zasimjen in tresoč se po vsem telesu v so-bo in kriknil:

"Ven nesramneža iz moje-ga svetišča!" S krikom groze je skočila Roža od mize, kjer je bila zatopljen v ročno delo in zrla z široko odprtimi očmi svojega moža z grozno misli-jo v glavi, da je nenadno zn-rel.

"Vsa sem tvoja, ti sonce mo-jega temnega življenja..." se je tedaj oglasil zvočnik na kredenci. Začudena sta zrla še nekaj časa zakonec drug v drugega, potem pa se je pro-fesor Metod od vsega srca za-smejal in objel svojo zvesto ženko, pripovedujo ji kako ga je napadla ljubosumnost. Ra-dio je pa naprej zlobodral go-reče ljubezenske izlive.



SHIPPING NEWS

6. marca: Albert Ballin v Hamburg President Harding v Havre

8. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Westerland v Havre

9. marca: Paris v Havre Roma v Genova

13. marca: Deutschland v Hamburg Washington v Havre

15. marca: Olympic v Cherbourg

16. marca: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genova

20. marca: Hamburg v Hamburg Veendam v Boulogne Tres. Roosevelt v Havre

22. marca: Pennland v Havre Majestic v Cherbourg

23. marca: Ile de France v Havre

27. marca: New York v Hamburg Saturnia v Trst Manhattan v Havre

29. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen

30. marca: Paris v Havre Stuttgart v Hamburg Rex v Genova
5. aprila: Olympic v Cherbourg Europa v Bremen
6. aprila: Champlain v Havre
10. aprila: Washington v Havre
12. aprila: Majestic v Cherbourg
13. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genova
19. aprila: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Trst Paris v Havre
24. aprila: Manhattan v Havre
26. aprila: Europa v Bremen Aquitania v Cherbourg
27. aprila: Lafayette v Havre Rex v Genova
3. maja: Majestic v Cherbourg
4. maja: Champlain v Havre
5. maja: Washington v Havre Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen
11. maja: Paris v Havre Conte di Savoia v Genova
15. maja: Aquitania v Cherbourg
17. maja: Europa v Bremen Saturnia v Trst
18. maja: Ile de France v Havre
22. maja: Majestic v Cherbourg Manhattan v Havre
25. maja: Champlain v Havre Rex v Genova
28. maja: Bremen v Bremen
29. maja: Berengaria v Cherbourg

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVIN-SKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI. V ZIM-SKEM ČASU JIH BOSTE ČITALI Z UŽITKOM

ANDREJ HOFER	50c
BENESKA VEDEŽEVKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
ROBINZON	50c
ROBINZON (Velika izdaja)	60c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRAJSKA	45c
KRANJSKA ČEBELICA (pesmi)	25c
CVETKE (pravlje za stare in mlade)	30c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON	75c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
FRA DIAVOLO	50c
SUŠKI INVALID	35c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravlje)	40c
SISTO IN SIESTO (povest od Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLAJEČ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krásnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez)	
I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	
SKUPAJ \$3.75	
VOLK SPOKORNIK (spisal Frane Meško; s slikami)	\$1.00
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Aljask)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela)	
I. del 40c II. del 40c	
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO	
3 zvezki po 50c	
PRSTI BOŽJI	30c
PRAPEČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVILJE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO	
I. zv. 40c II. zv. 40c	
LJUDEVIT HRATAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAŠKI JUDEK	25c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO (deset povesti, spisal Engelbert Gangl)	50c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEK	30c

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street : : : New York, N. Y.